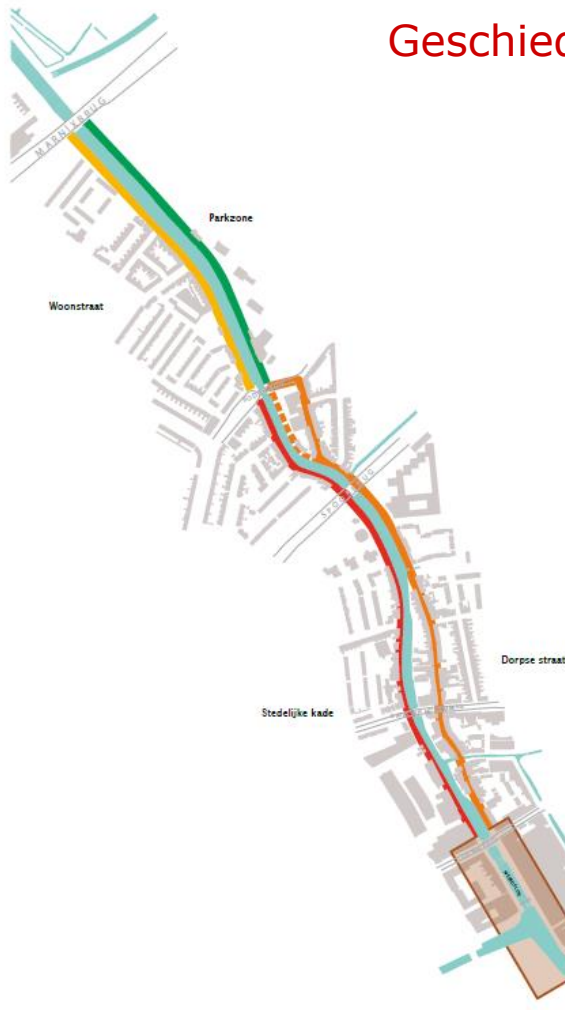

Dankzij de Vecht

**Vecht en Vechtzoom –
betekenis in de tijd**

Geschiedenis en karakter

1000 v Chr (ongecultiveerd landschap)

Onbedijkt rivier de Vecht kronkelt door het landschap. Bewoning op hoger gelegen gebieden (Stroommuggen) langs het water, o.a. bij huidige Marijklaan.

40 n Chr.

Stichting castellum Traiectum op doorwaadbare plek aan de Vecht. Vecht is belangrijke vaarroute

Ca 1000 (bedrijvigheid)

Utrecht heeft een **naam** aangelegd ter hoogte van huidige Waterstraat, hiervoor wordt een deel van de Vecht hier rechtgetrokken.

1148-1338:

de Vecht wordt in twee fasen **gekanaliseerd** tot aan de (huidige) Rode Brug. Hier komt een ommuurde voorstad: de Bemurde Weerd met een eigen poort (Pellessenpoort) en omgrachting (Oostertroon en Westertroon). In deze **omuurde voorstad** is veel bedrijvigheid. Naarmate de bebouwing toeneemt, verplaatst bepaalde bedrijvigheid zoals pottenbakkerijen zich uit de Bemurde Weerd naar de Lauwerrecht.

1250-1500 (bebouwing)

De eerste **kastelen** worden gesticht op hoger gelegen plaatsen langs de Vecht, zoals Zuilan dat voor 't eerst genoemd wordt in 1247. Ook vestigen zich en **kleinsteden** zoals de Cisterciënzers in 1244 (Marijndaal) en de Kartuizers in 1392 (Nieuwelicht). **Gasthuizen** zoals het Anthoniagasthuis (1435) worden opgericht net buiten de stad. De rest van de gebieden langs de Vecht is in gebruik als tuin- en landbouwgrond. Op de rechteroever van de Vecht wordt een **jaag- en candaap** aangelegd.

1500-1800

De Vecht wordt het gebied voor de **luze buitenplaatsen** van andere rijke Amsterdamse kooplieden. Oude kastelen worden omgevormd tot luze buitenplaatsen en nieuwe buitenhuizen worden gebouwd. De buiten worden soms gecombineerd met bedrijvigheid en vaak met grote tuinen.

1681: oprichting van de buitenplaats en zijdenweverij **Zijkbeek** door Jacob van Mollem, diens zoon David van Mollem bouwt het uit tot ongetevende grootte.

1807:

aanleg van de Joodse begraafplaats aan de Vecht.

1812:

Napoleon laat de kaarsrechte Amsterdamsestraatweg aanleggen als vervanging van het Zandpad als route naar Amsterdam.

Geschiedenis van de stedelijke Vecht

1800-1880:

Vecht maakt onderdeel uit van de Keulse Vaart als belangrijke vaarroute voor de handel, totdat het Merwedekanaal in 1880 deze functie overneemt.

1819-1821:

Fort de Klop wordt aangelegd als onderdeel van de **Nieuwe Hollandse Waterlinie**. De Klopvaart/dijk wordt onderdeel van de linie en het inundatiesysteem.

1830-1900:

bedrijvigheid vestigt zich aan beide zijden van de Vecht, zoals de **Korenschoof** (later Lubro), de **Beenzwaarfabriek van Wed. Smits & Zn** en diverse pannembakkerijen waaronder Schroeff en Zoon.

1917:

In het kader van gemeentelijk woningbouwplan worden meer dan 1000 woningen gebouwd in **Ondiep**.

1950:

de rioolwaterzuivering wordt geconcentreerd en uitgebouwd aan de Vecht.

1948-1954:

bebouwing van laatste open plekken in Ondiep en **Rijsoever** in het kader van de wederopbouw, laatste **hoveniers** verdwijnen alleen de boerderijen blijven. Laan van Engelenwier, Petemoederlaan etc. Noordse Park wordt aangelegd.

1954:

annexatie van o.a. buurgemeenten Zuilan en Maartensdijk maakt nieuwe uitbreidingswijken langs de Vecht mogelijk.

1955-65:

prostitutie verschuift uit delen van de binnenstad naar woonburen langs de Vecht.

1954-1959:

Nieuw Zuilan wordt gebouwd in een afwisseling van hoog- en laagbouw en open verkaveling en doorlopende groene strook langs de Vecht.

1960-1970:

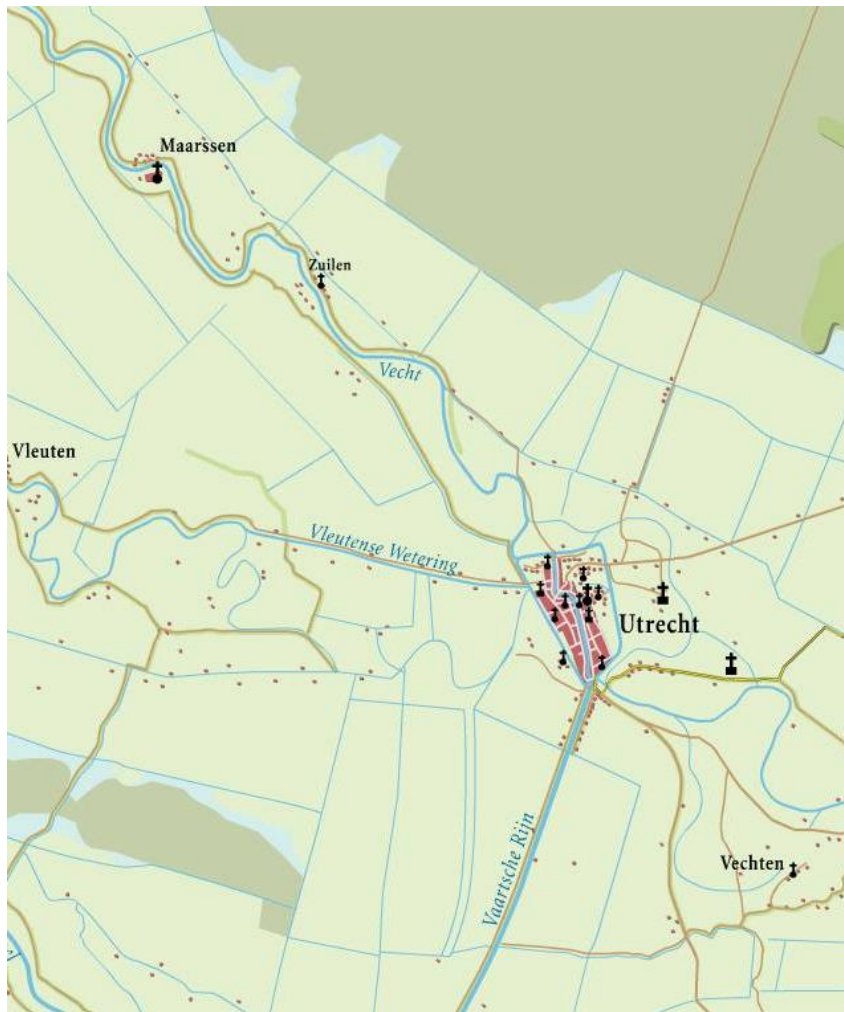
Overvecht wordt gebouwd als grootste en meest groene naoorlogse wijk. Het Vechtzoompark uit 1969 is ontworpen als een unieke combinatie van historisch rivieroverland met lintbebouwing en bijzondere historische fragmenten (theatropel, poort, heliwerken) geïntegreerd met losgeplaatste grootschalige randbebouwing van de nieuwe wijk.

1975-1990:

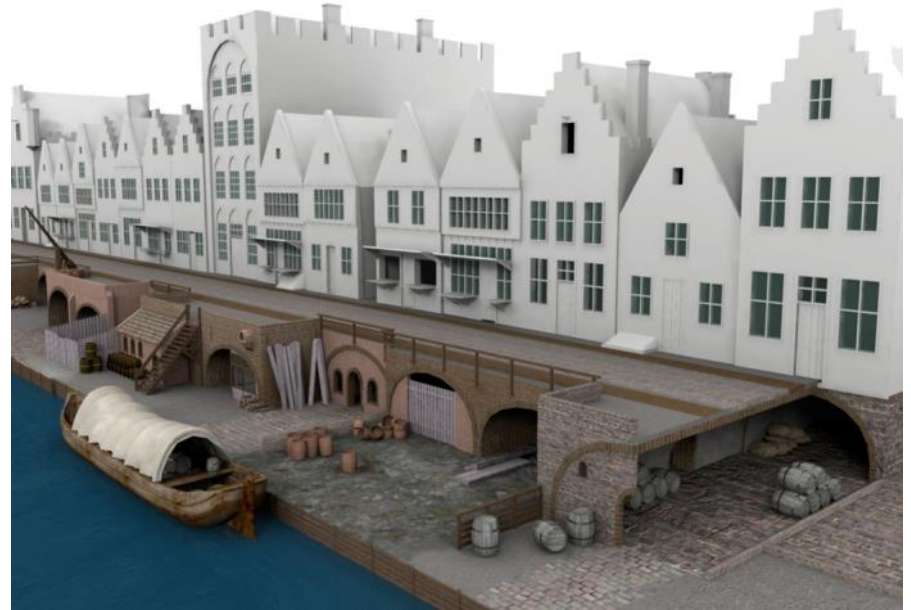
bedrijvigheid verdwijnt langs de Vecht, met name in het deel Bemurde Weerd en Lauwerrecht. Tegelijkertijd vindt er **stadvernieuwing** plaats, soms nog grootschalig (Kaatselaan), maar vaak kleinschalig, passend in de stedelijke context (Lauwerrecht).

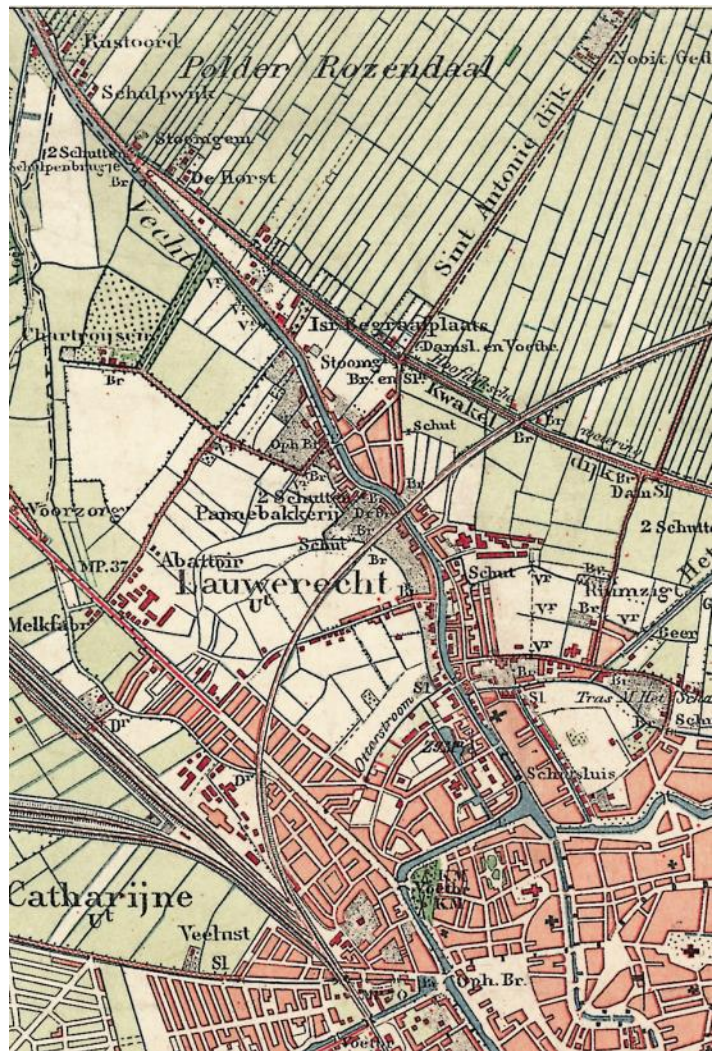
Vanaf 2000:

plannen voor herontwikkelingen van Lubro-terrein, bij de Rode Brug. Fort de Klop wordt kleinschalige camping.

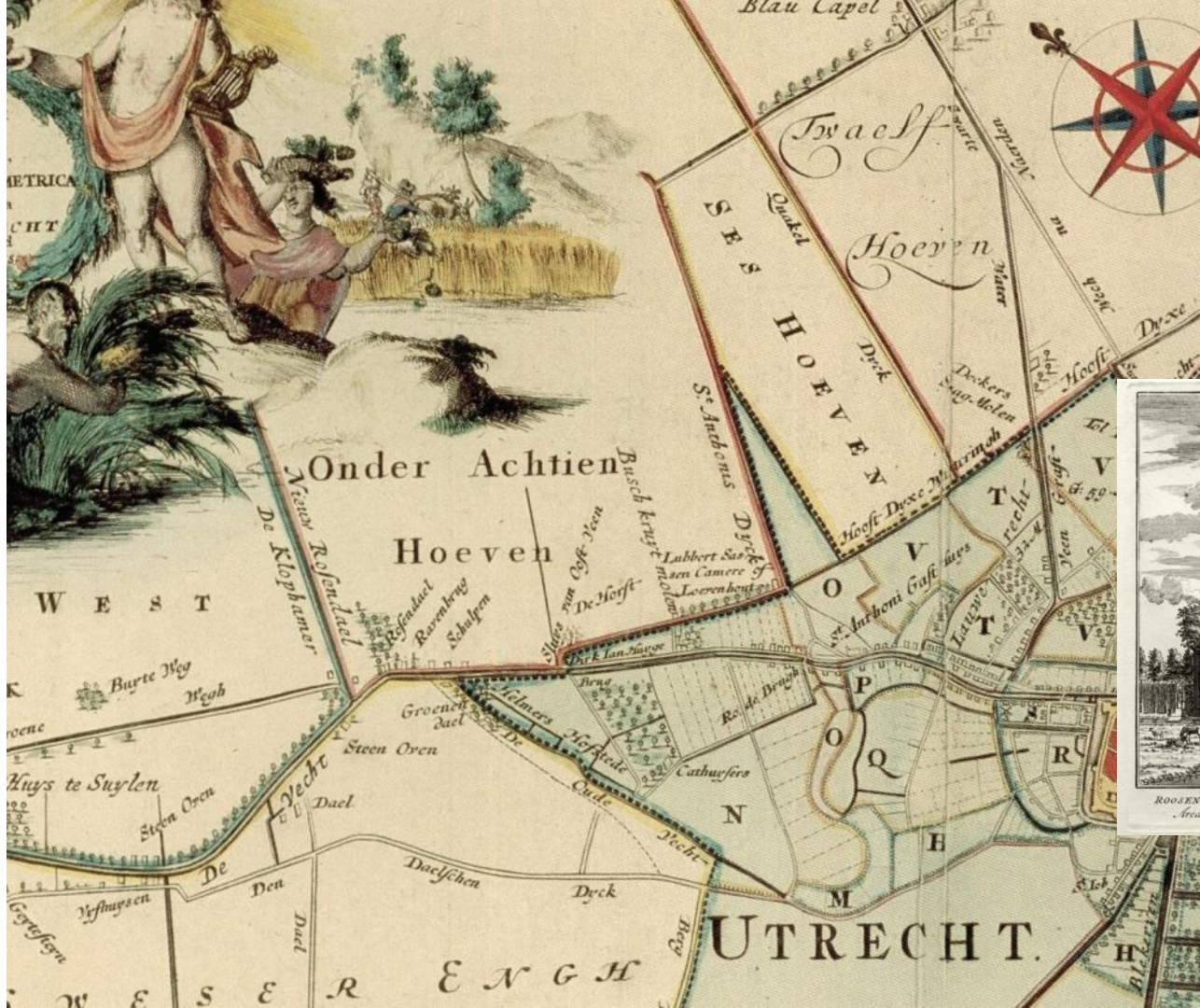
Economische ader, over grenzen heen

Mix van wonen en werken (niet altijd positief)

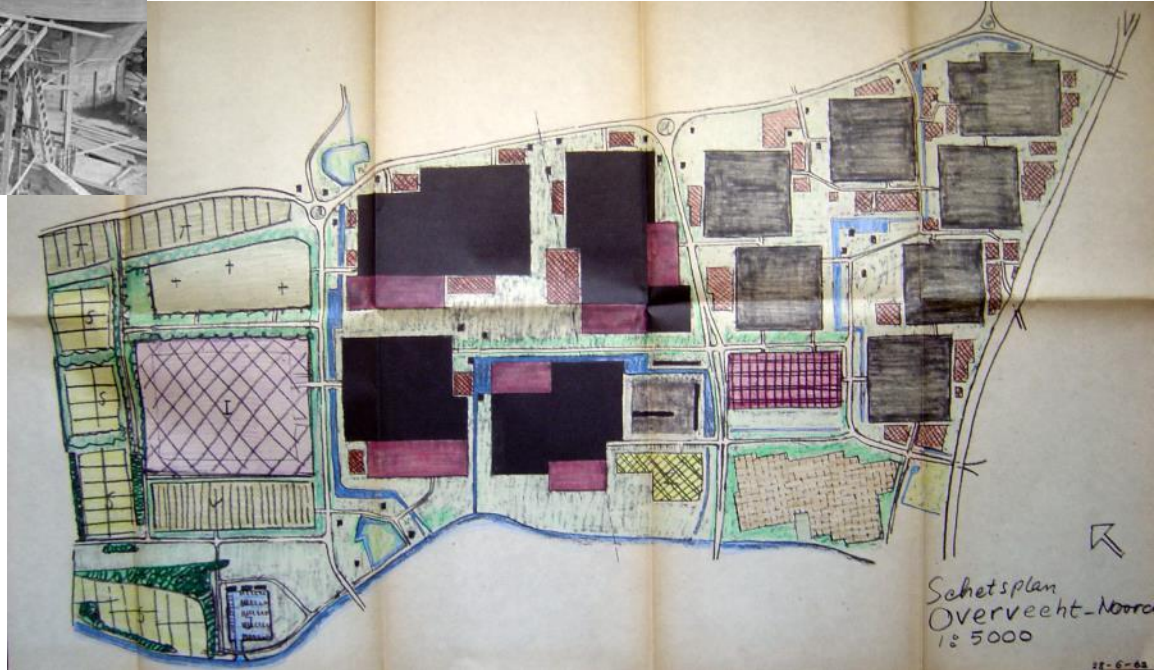

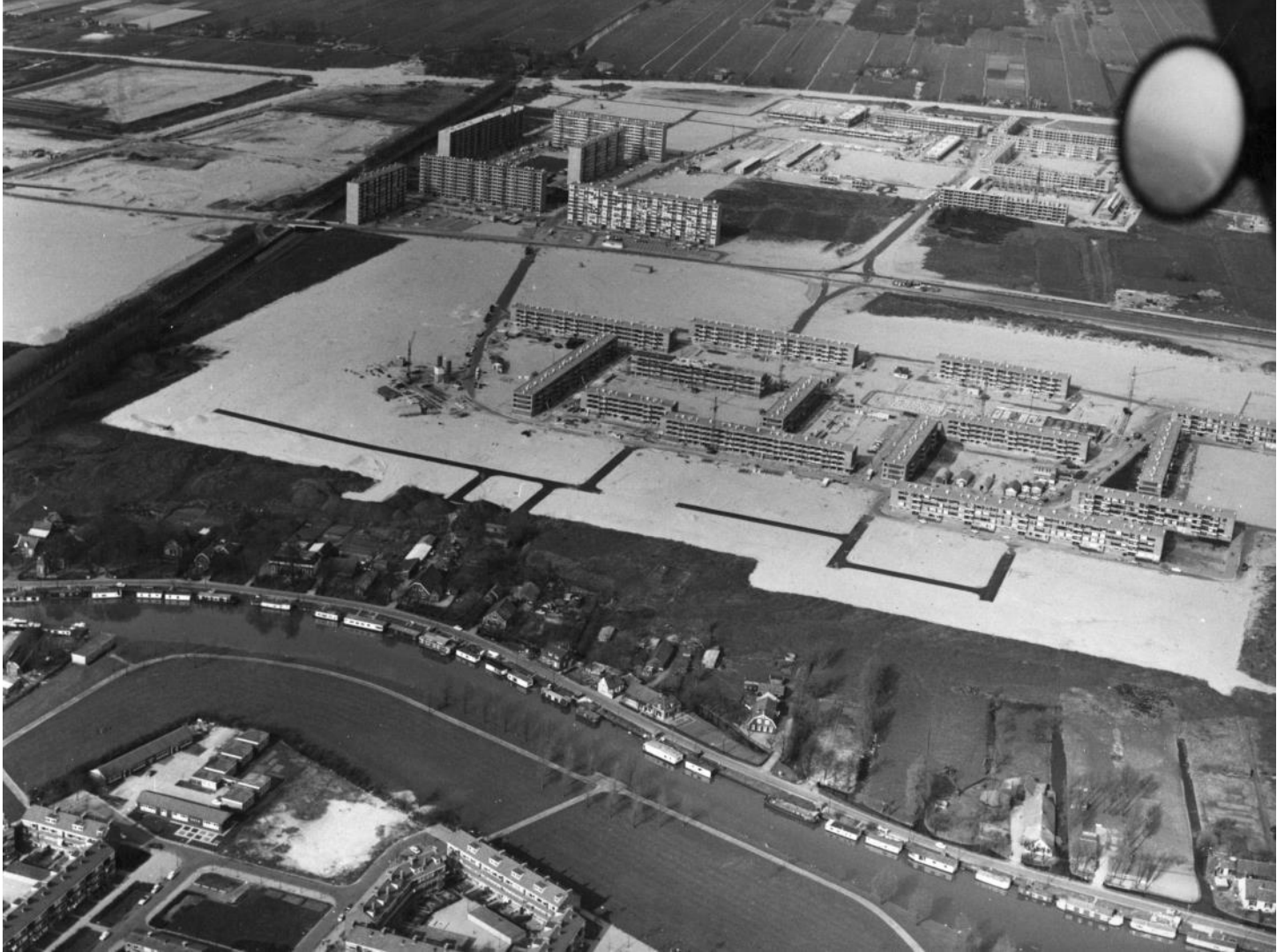
Plezier landschap

Rond 1960

VECHTZOOM

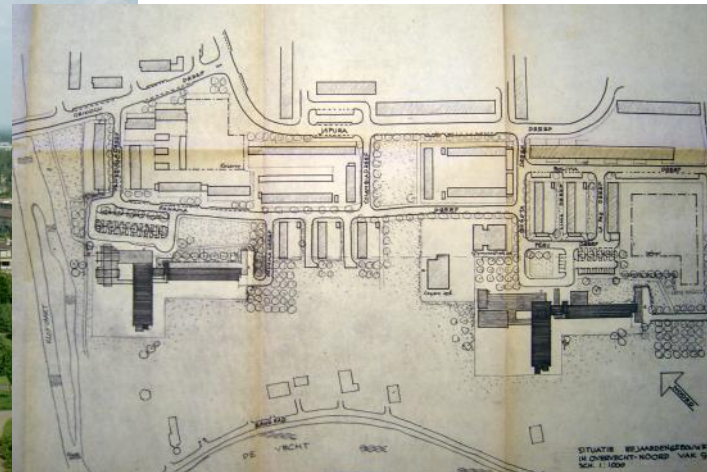

B
E
W
O
N
E
R
S

Integratie en contrast

Gebruik maken van de Vecht:
is alles al bedacht?